

Nota van inspraak en overleg
Voorontwerpbestemmingsplan
Bestemmingsplan Nagtegael

Aanleiding

Bij besluit van 11 september 2012 hebben Burgemeester en Wethouders ingestemd met het voorontwerpbestemmingsplan Bestemmingsplan Nagtegael en deze voor vooroverleg (ex art. 3.1.1. Bro) en inspraak (art. 2 lid 1 Inspraakverordening Midden-Drenthe 2006) in procedure te brengen.

Op 14 september 2012 is er een kennisgeving van het voorontwerpbestemmingsplan naar de vooroverlegpartners gestuurd, met het verzoek om binnen acht weken een vooroverlegreactie kenbaar te maken. Het voorontwerpbestemmingsplan Bestemmingsplan Nagtegael heeft met ingang van 20 september 2012 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Een ieder had in deze periode de gelegenheid om een inspraakreactie in te dienen.

In deze nota worden de vooroverleg- en inspraakreacties samengevat en geeft de gemeente hierop een reactie. Tevens wordt aangegeven of er aanleiding is om het bestemmingsplan aan te passen. Daarnaast worden er enkele ambtelijke wijzigingen doorgevoerd, welke ook in deze nota worden benoemd.

Vooroverlegreacties

Het plan is naar de vooroverlegpartners gestuurd met het verzoek om een vooroverlegreactie kenbaar te maken. Van een aantal vooroverlegpartners hebben wij een reactie ontvangen. Het betreft de volgende:

1. Provincie Drenthe
2. N.V. Nederlandse Gasunie
3. Hulpverleningsdienst Drenthe
4. Enexis B.V.
5. Credo Integrale Planontwikkeling BV

De inhoudelijke vooroverlegreacties worden hieronder afzonderlijk samengevat en beantwoord. Wanneer de vooroverlegreactie leidt tot een aanpassing in het bestemmingsplan, dan wordt dit direct onder de betreffende beantwoording aangegeven.

1. Provincie Drenthe

Op basis van de Omgevingsvisie Drenthe zijn in het voorontwerpbestemmingsplan de volgende aspecten van provinciaal belang:

- Archeologie
- Landschap
- Wonen regionale afstemming

Archeologie

Ten aanzien van het aspect archeologie merken wij op dat hiervan nog geen volledig beeld bekend is. Wij maken een voorbehoud in advisering voor dit aspect, maar met het vertrouwen dat archeologie op goede wijze wordt meegenomen in het verdere vervolg van deze bestemmingsplanprocedure.

Landschap en Wonen regionale afstemming

Deze aspecten zijn voldoende verwerkt in dit plan.

Indien het plan overeenkomstig dit voorontwerp om procedure wordt gebracht, mag u er vanuit gaan dat Gedeputeerde Staten geen reden zullen zien om vanuit provinciaal belang in te grijpen in de verdere procedure

Reactie Gemeente

Archeologie

De gemeente heeft contact opgenomen met de provinciaal archeoloog. Hierbij is het volgende afgesproken. In eerste aanleg is voor het plan archeologische begeleiding in het beekdal de meest geijkte onderzoeksmethode. Echter gezien de spreiding en de niet aangesloten bouwkavels in het plangebied, is het niet mogelijk om dit uit te voeren gezien de individuele gevallen. De kosten voor onderzoek zullen dan per perceel ook niet redelijk zijn voor de bijdrage aan het archeologisch Drents overzicht. Wel dient in de omgevingsvergunning opgenomen te worden, dat er melding dient plaats te vinden van eventuele vondsten. De tekst in paragraaf 4.3 zal worden aangepast.

Landschap en Wonen regionale afstemming

Wij nemen dit ter kennisgeving aan.

Aanpassingsvoorstel

Paragraaf 4.3 aanpassen, waarbij de laatste zin wordt verwijderd (Over de rapportages.....over zal zijn) door de volgende tekst:

De rapportages gaven in eerste instantie aanleiding om geen vervolgonderzoek te verrichten. Gezien de ligging in een beekdal (provinciaal belang) is archeologische begeleiding wenselijk. Doordat sprake is van het afzonderlijk uitgeven van de bouwkavels is uitvoering van archeologische begeleiding niet uitvoerbaar en niet kosteneffectief.

Bij het onverwachts aantreffen van archeologische waarden geldt een meldingsplicht volgens de Monumentenwet 1988, art. 53 en 54 bij zowel het bevoegde gezag de gemeente Midden-Drenthe en de provinciale archeoloog, de heer W.A.B. van der Sanden.

2. N.V. Nederlandse Gasunie

De Nederlandse Gasunie geeft de volgende reactie:

Op grond van de toetsing komen wij tot de conclusie dat het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van onze dichtst bij gelegen leiding valt. Daarmee staat vast dat de leidingen geen invloed heeft op de verdere planontwikkeling.

Reactie Gemeente

Wij nemen dit ter kennisneming aan.

3. Hulpverleningsdienst Drenthe

De Brandweer Drenthe geeft aan dat zij een advies geven vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

De brandweer Drenthe adviseert het groepsrisico te verantwoorden. Dit betekent dat de gemeente de bestemming afweegt tegen het risico dat aanwezige personen. Risico loopt men door de aanwezigheid van de spoorlijn Groningen – Zwolle. Het risico dat aanwezige personen lopen is zeer laag.

De brandweer raad aan beleid op te stellen dat de actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers beschrijft. Doordat de meeste burgers en ondernemers niet op hoogte zijn van aanwezige risico's, is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid.

De brandweer geeft tevens aan dat zij geen aanvullende adviezen geven over de bestrijding en beperking van de ramp of zwaar ongeval. De maatgevende scenario's ontwikkelen zich namelijk zo snel dat hulpdiensten niet kunnen voorkomen. Voor de bestrijding van secundaire branden is de brandweer voldoende uitgerust.

Reactie gemeente

In de toelichting zullen wij aandacht besteden met betrekking tot het verantwoorden van het groepsrisico. Tevens zullen wij in de bijlage bij het bestemmingsplan het brandweeradvies externe veiligheid opnemen.

Aanpassingsvoorstel

Het groepsrisico in de toelichting verantwoorden, inclusief het opnemen van het brandweeradvies externe veiligheid in de bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan. Het brandweeradvies is te vinden in bijlage 1.

4. Enexis B.V.

Enexis geeft aan dat er rekening gehouden dient te worden met een laagspanningskabel waarop de GSM mast van de KPN is aangesloten, het gaat hier om een distributie hoofdkabel en dient ten aller tijde bereikbaar te zijn.

Reactie gemeente

De laagspanningskabel zal opgenomen worden op de plankaart.

Aanpassingsvoorstel

De laagspanningskabel zal worden opgenomen op de plankaart, conform bijlage 2.

5. Credo Integrale Planontwikkeling BV

Credo geeft het volgende aan:

Zuidelijke rand van IB en II: hoofdstuk 5.3 Verruiming plancapaciteit

Er zou in deze paragraaf meer nadruk gelegd moeten worden op een gezamenlijke verantwoordelijkheid de zuidrand/.tip op een stedenbouwkundig verantwoorde wijze af te ronden welke aansluit bij actuele marktomstandigheden. Credo stelt voor de paragraaf als volgt te herschrijven:

Met de invulling van de huidige plancapaciteit is de zuidelijke rand van zone IB en II (de voormalige "zone Landheer") nog (vrijwel) niet ontwikkeld. In het voorliggende bestemmingsplan heeft deze hele zone een bouwstrook waar 6 woningen mogen worden gerealiseerd. Een van de uitgangspunten van Nagtegael is, dat er een goede overgang plaatsvindt tussen de woonwijk en het buitengebied. Met slechts 6 woningen is het erg lastig om deze overgang goed vorm te geven. Stedenbouwkundig vormt deze situatie geen goede afronding van. Indien de markt hiertoe aanleiding geeft zal de Gemeente in beginsel medewerking verlenen aan het vergroten van de plancapaciteit o.b.v. een stedenbouwkundig plan dat recht doet aan de kwalitatieve uitgangspunten van Nagtegael. Op dit moment is dit echter nog niet aan de orde. Hiervoor is te zijner tijd een aparte planologische regeling vereist.

Plankaart

Credo zou graag meer flexibiliteit willen in de bouwvelden voor de uitbreiding, zij bijlage 3 (bv. 1 bouwvlak met daarin de bestemming/bouw- en nokhoogte/max. aantallen). Het beeldkwaliteitsplan biedt het kwalitatieve kader om te komen tot een verantwoorde invulling. Zoals de bouwvelden nu bestemd worden is er nauwelijks nog flexibiliteit.

Reactie gemeente

Zuidelijke rand van IB en II: hoofdstuk 5.3 Verruiming plancapaciteit

De toelichting bij een bestemmingsplan heeft als doel een verantwoording te geven van de bestemmingen die aan de in het bestemmingsplan begrepen gronden zijn toegedicht en waarin het beoogde beleid wordt toegelicht. Uitsluitend de verbeelding en de planregels vormen het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan. De toelichting is van belang voor de onderbouwing en de uitleg van de bestemmingsregeling, maar aan de toelichting op zichzelf kunnen geen formele rechten of plichten worden ontleend. De tekst zoals die is opgenomen in de toelichting biedt voldoende mogelijkheden om op een later moment deze zuidrand op een goede manier in te vullen.

Plankaart

De 600 woningen uit het vigerend bestemmingsplan Nagtegaal (inclusief wijzigingsbevoegdheid) zijn ingevuld conform de goedgekeurde bouwprogramma's (fase IA, IB, II en III). Deze bouwprogramma's leveren een goed stedenbouwkundig plan, waarbij sprake is van een diversiteit aan woningtypes en een diversiteit aan kaveloppervlakten. De 65 extra te realiseren woningen zijn nog vrij indeelbaar binnen de bestemming Wonen-3. Dit houdt in dat nog vrijheid is in woningtype. Hierdoor is de flexibiliteit gewaarborgd om te komen tot een verantwoorde ruimtelijke invulling van het plangebied.

Inspraakreacties

Gedurende de termijn van terinzagelegging, is 1 inspraakreactie ingediend op het voorontwerpbestemmingsplan. De inhoudelijke inspraakreactie wordt hieronder afzonderlijk samengevat en beantwoord. Wanneer de inspraakreactie leidt tot een aanpassing in het bestemmingsplan, dan wordt dit direct onder de beantwoording aangegeven.

Indiener 1, Dhr. A. Kesteren, Ranonkel 3 te Beilen (zaak 73567)

Indiener heeft de volgende vragen betreffende het bestemmingsplan:

1. Wat wordt bedoeld met wijzigingsbevoegdheid 1 en 2
2. Wat wil de gemeente met nummer 1. Er zou een onderdoorgang komen (bestaat nog steeds), komt deze niet meer?
3. Op de kaart is een veiligheidszone getekend, deze loopt precies door de woning heen. Klopt dat?
4. Daarnaast is er een geluidszone. Deze loopt over in de rij huizen die extra gebouwd gaan worden. Lijkt de indiener niet prettig dat deze huizen midden in de geluidszone zitten
5. Waarom wordt er vast gehouden in fase 3 aan de vrijstaande woningen? Deze verkopen slechter dan de twee onder een kap woningen.
6. Is het wel reëel om de 10% extra bij te bouwen? Hoe lang moet dat nog duren voordat de wijk compleet is.
7. Wanneer wordt gestart om de bult weg te halen?
8. Kan de aanleg van het groen en de speelweiden al snel starten?

Reactie gemeente

1. Binnen de bestemming 'Groen' geldt voor een tweetal gebieden een wijzigingsbevoegdheid. Wijzigingsbevoegdheid 1 betreft het wijzigen van de bestemming Groen in de bestemming Verkeer, Verkeer-verblijfsgebied of Verkeer-Voet-/Fietspad. Dit houdt in dat de bestemming gewijzigd kan worden ten behoeve van infrastructurele voorzieningen, waarbij gedacht kan worden aan een onderdoorgang en/of het doortrekken van de Domoweg.
Wijzigingsbevoegdheid 2 betreft de mogelijkheid om de bestemming Groen te wijzigen in de bestemming Maatschappelijk. Hierdoor wordt het mogelijk om in de wijk Nagtegael een maatschappelijke voorziening op te richten. Dit sluit aan bij het vigerend bestemmingsplan Nagtegael.
2. Op grond van het bestemmingsplan wordt de mogelijkheid gecreëerd om de bestemming te wijzigen ten behoeve van infra structurele voorzieningen. De daadwerkelijke uitvoering staat los van het bestemmingsplan.
3. De veiligheidszone moet minimaal 30 meter vanaf buitenkant spoor liggen, op de kaart is deze zone niet juist aangegeven. Hier is van de kadastrale percelen uitgegaan en niet van de buitenkant spoor. Deze zone wordt aangepast op de kaart. Hierdoor zullen er geen woningen binnen deze veiligheidszone liggen.
4. Het is juist dat er een aantal woningen in de geluidzone Industrie en geluidzone Spoor ligt.
  1. Geluidzone Industrie
    - De geluidzone betreft een aandachtsgebied in de zin van de wet geluidhinder. Het is een (beleidsmatige) aanduiding dat de geluidbelasting ten gevolge van industrielawaai (De Zuidmaten) niet hoger zal zijn dan 50 dB(A). Deze zone is reeds in 1988 vastgesteld. Dat deze lijn door de eerste rij woningen loopt betekent niet dat spreke is van een hoge geluidbelasting. De geluidbelasting is namelijk niet hoger dan 50 dB(A)). Daarmee wordt voldaan aan de voorkeurswaarde voor industrielawaai.
  2. Geluidzone Spoor:
    - Langs het spoor is een geluidswerende voorziening gerealiseerd middels een wal met een scherm. Op basis van een akoestisch onderzoek is de exacte hoogte bepaald, zodat de geluidbelasting op de nieuwe woningen in de wijk voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 55 dB voor spoorweglawaai. Uitgaande van de realisatie van de afschermende voorzieningen langs het spoor en uitgaande van het nog vast te stellen geluidsproductieplafond voor het spoortraject langs Nagtegael, kan worden geconcludeerd dat de geluidbelasting zal voldoen aan de voorkeurswaarde voor spoorweglawaai.
5. De verschillende bouwprogramma's voor de verschillende fasen leveren een goed stedenbouwkundig plan op. Hierbij is er sprake van een diversiteit aan woningtypes, waaronder vrijstaand, 2-onder-1 kap en rijenwoningen. Daarnaast ontstaat er hierdoor ook een diversiteit aan kaveloppervlakten en is er sprake van een goede verhouding tussen uitgeefbaar terrein, openbaar groen, water en infrastructuur. Al deze onderdelen samen maakt dat er een kwalitatief hoogstaande wijk ontstaat.
6. Na de invulling van de diverse fasen met de bijbehorende bouwprogramma's blijft er een aanzienlijk gebied over dat niet is ingevuld. Om dit gebied op een kwalitatief goede manier bij de wijk te betrekken, ligt het voor de hand om extra woningen binnen het plangebied toe te staan voor de komende planperiode. Daarnaast past het binnen een goede ruimtelijke ordening en zuinig ruimtegebruik om "resterende ruimte" binnen bestaand bebouwd gebied te gebruiken om te voorzien in de behoefte aan nieuwe woningen. In ons recent vastgestelde Woonplan is in deze extra behoefte ook voorzien.
7. De genoemde bult grond, betreft hier schone grond. Deze wordt verwijderd zodra deze grond gebruikt kan worden bij een ander project.

8. *De plannen voor de inrichting van de openbare ruimte heeft de ontwikkelaar voorgelegd ter goedkeuring aan de gemeente. Hierbij is uitgegaan van eenzelfde soort uitstraling. Na goedkeuring van de inrichting van de openbare ruimte zal er binnen afzienbare tijd begonnen worden met het bouwrijp maken van fase 3.*

Aanpassingsvoorstel

De veiligheidszone langs het spoor aanpassen, waarbij een veiligheidszone van 30 meter wordt aangehouden vanaf buitenkant spoor en niet vanaf de kadastrale grenzen.

Ambtelijke aanpassingen

Tenslotte zijn er ambtelijk nog een aantal onjuistheden in het bestemmingsplan geconstateerd. Deze zijn hieronder benoemd, waarbij tevens wordt aangegeven op welke wijze het bestemmingsplan wordt aangepast.

Wijzigingen in de verbeelding

De verbeelding moet op een aantal punten worden aangepast

Aanpassingsvoorstel

Bij deze een tabel met de omschrijving inclusief de bijbehorende wijziging

Rotonde Domoweg ter plaatse van fase 3 Rotonde is niet goed op de verbeelding weergegeven. Een gedeelte van de rotonde valt onder de bestemming Groen.	De rotonde volledig de bestemming Verkeer geven.
In de groenstrook/waterpartij tussen de Bereklaauwlaan en de Zilverschoonlaan ter hoogte van de Saliebrink is een brug(je) aanwezig. Deze moet worden voorzien van een aanduiding	Aanduiding opnemen voor oversteek bij waterpartij
Fluitekruidlaan	Binnen het bouwvlak aan de Fluitekruidlaan zijn reeds een aantal woningen gerealiseerd. Deze graag opnemen met de aanduiding "vrijstaand". Daarnaast op het overgebleven bouwvlak de aanduiding "vrijstaand" en "twee-aaneen" opnemen op de verbeelding. Ook het aantal nog te bouwen woningen aanpassen in 4 Tevens voor dat gehele stuk de goot- en bouwhoogte aanpassen in 6 en 10 meter.
Koekoeksbloemlaan Aan de Koekoeksbloemlaan is abusievelijk vergeten 1 bouwvlak op te nemen, voor de woning die reeds vergund is.	Alsnog bouwvlak opnemen voor de woning aan de Koekoeksbloemlaan (zie ook opmerkingen in de regels) Zie hiervoor bijlage 3.
De aanduiding vrijstaand ter plaatse van de Dalkruid, Ranonkel enz. aanpassen aan de werkelijke uitvoering (twee-aaneen)	De aanduiding vrijstaande verwijderen indien niet van toepassing.
Distelbrink 21, 23 en 26 zijn vrijstaande woningen	Bouwvlak en aanduiding aanpassen aan werkelijke situatie.
Vlietshof de aanduiding twee-aaneen is niet goed. Dit betreffen 3-onder-1 kappers.	Aanduiding aanpassen naar aaneengebouwd

De voorgevelrooilijn van de nieuw te realiseren woningen, dient op 5 meter te liggen ten opzichte van de weg. Op een aantal plekken in fase 3 is dit niet goed op de verbeelding weergegeven. Voor de woningen langs het spoor en de woningen gelegen in de driehoek tussen groen en water is dit niet noodzakelijk.	Terugleggen voorgevelrooilijn in fase 3 op 5 meter gemeten vanuit de weg.
--	---

Wijzigingen in de toelichting en regels

De toelichting en regels moeten op een aantal punten worden aangepast.

Aanpassingsvoorstel

Bij deze een tabel met de omschrijving inclusief de bijbehorende wijziging

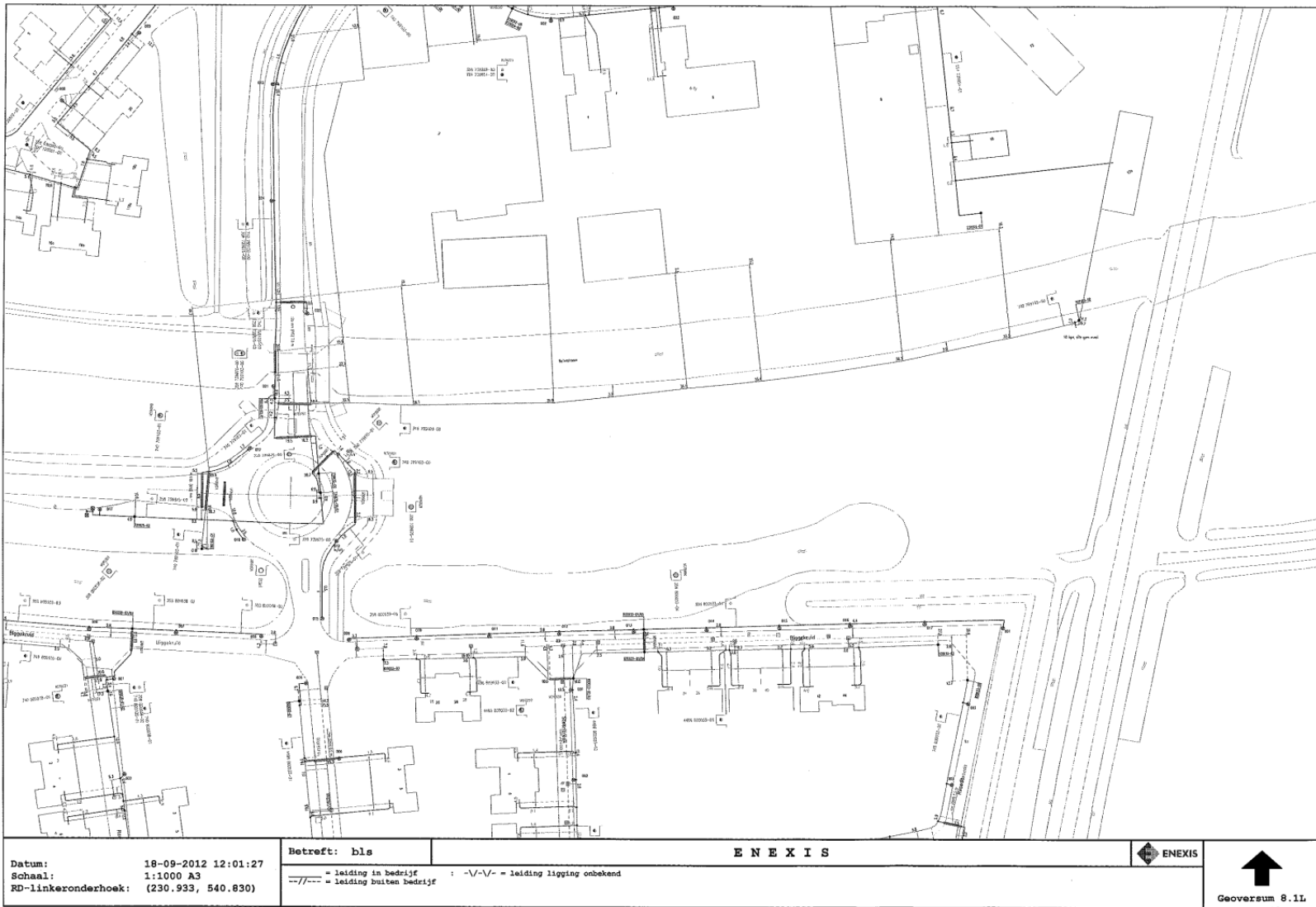
TOELICHTING	
Artikel 3.3.9 Toelichting: Afkoppelplannen is voor de wijk Nagtegael niet aan de orde	Gedeelte met betrekking tot afkoppelplannen verwijderen
Artikel 6.2 bestemming Wonen – 2	Schrijffout moet zijn 700 m3
Bijlage 7 Beeldkwaliteitsplan, schrijffout onder kopje karakteristiek	Ui wijzigen in uit
REGELS	
Bij artikel 1 begrippen toevoegen:	erker: een uitbouw van de gevel van het hoofdgebouw;
Bij begrippen peil toevoegen lid d	1.47 lid d bij aan- of uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij of aan een bestaande woning de bestaande peilmaat van de woning of het maaiveld;
Bij begrippen toevoegen	<i>Cultuurgrond:</i> Grasland, akkerbouw- en tuinbouwgronden, die bedrijfsmatig dan wel hobbymatig in gebruik zijn;
Toevoegen bij artikel 5.2 lid b: Bouwregels Groen	a gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen, met dien verstande dat: 1 de oppervlakte per gebouw zal ten hoogste 15 m ² bedragen; 2 de bouwhoogte mag ten hoogste 3 m bedragen.
Toevoegen bij Groen artikel 5.2 lid b: bouwregels	Toevoegen: de bouwhoogte van vlaggenmasten zal ten hoogste 6 m bedragen
Verwijderen uit Verkeer artikel 6.2 lid b sub 2	Verwijderen: De bouwhoogte van speelvoorzieningen zal ten hoogste 5 meter bedragen
Verwijderen uit Verkeer – verblijfsgebied artikel 7.2 lid b sub 2:	Verwijderen: De bouwhoogte van speelvoorzieningen zal ten hoogste 5 meter bedragen
Verwijderen uit Verkeer – voet/fietspad artikel 8.2 lid b sub 2:	Verwijderen: De bouwhoogte van speelvoorzieningen zal

	ten hoogste 5 meter bedragen
Wonen 1 Artikel 10.4 onder b	Wijzigen in: lid 10.2.1 onder b en toestaan dat de voorgevel van een hoofdgebouw tot ten hoogte 3 meter achter de voorgevelrooilijn wordt gebouwd, mits: etc.
Wonen 3 Artikel 12.4 onder b	Wijzigen in: lid 14.2.1 onder b en toestaan dat de voorgevel van een hoofdgebouw tot ten hoogte 3 meter achter de voorgevelrooilijn wordt gebouwd, mits: etc.
Leiding – Riool Artikel 13.4 aanpassen	Specifieke gebruiksregels Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen: a het permanent opslaan van goederen.

Bijlage 1

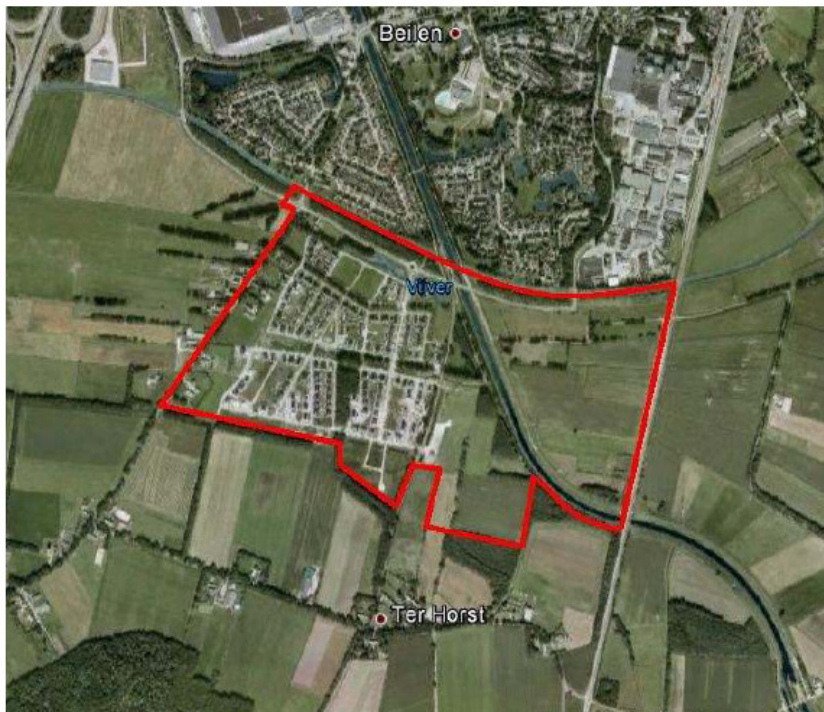

Bijlage 2

**Brandweeradvis extern veiligheid
inzake voorontwerp Bestemmingsplan**

Nagtegaal te Beilen

Auteur: D.H. van Dijken
Datum: 18 september 2012

1. Aanleiding

Op 17 september 2012 is een verzoek om advies ontvangen ten behoeve van de verantwoordingsplicht groepsrisico voor bestemmingsplan Nagtegael te Beilen.

Binnen of nabij het vast te stellen bestemmingsplan ligt de spoorlijn die valt onder het Besluit transportroutes externe veiligheid. Daarom dient advies te worden ingewonnen omtrent de bestrijdbaarheid en de zelfredzaamheid.

De regionale brandweer (Hulpverleningsdienst Drenthe) brengt, als aangewezen adviseur, advies uit over de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de ramp of zwaar ongeval en de zelfredzaamheid van burgers. De volgende bescheiden zijn gebruikt t.b.v. het opstellen van dit advies:

Voorontwerp bestemmingsplan Nagtegael NL.IMRO.1731.Nagetegael-V001 d.d. 11-09-2011

2. Doelstelling van het advies

De adviesrol van de regionale brandweer in het kader van de verantwoordingsplicht groepsrisico voor ruimtelijke besluiten is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI), het Besluit transportroutes externe veiligheid (BTEV) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

De doelstelling van dit brandweer advies is om inzicht te verschaffen in de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Dit inzicht dient door het bevoegd gezag te worden betrokken in de afweging of het risico veroorzaakt door de ontwikkeling te verantwoorden is. Daarnaast biedt het advies een selectie van maatregelen die bijdragen aan het verlagen van de risico's ter plaatse van het plangebied en de meest kwetsbare bestemmingen.

3. Situatiebeschrijving en voortraject

In het kader van de Meerjarenplanning actualisering/herziening bestemmingsplannen Midden-Drenthe 2007-2013 worden alle bestemmingsplannen in de kernen en het buitengebied van de gemeente geactualiseerd en gedigitaliseerd. Het betreffende bestemmingsplan betreft de woonwijk Nagtegael waarvan de fasen 1 en 2 zijn gerealiseerd en fase 3 in ontwikkeling is.

Er is voor het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan geen contact geweest tussen de gemeente Midden-Drenthe en de Hulpverleningsdienst Drenthe over de externe veiligheidsaspecten.

4. Relevante scenario's

In de directe nabijheid van het plangebied zijn de volgende relevante risicobronnen aanwezig die meegenomen dienen te worden in de verantwoording van het groepsrisico.

- Het spoor Groningen - Zwolle

Het spoor

Het spoor vormt een risicobron door de transporten met gevaarlijke stoffen.

Omschrijving	A	B2	C3	D3	D4
Aantal ketelwagenequivalenten per jaar					
SPOOR	1430	910	5620	1110	180

Risicoplafond transportstromen 2020 (ontwerp basisnet spoor 8 juli 2020)

Risicoplafond is de max. hoeveelheid vervoer van gevaarlijke stoffen die over een weg(vak) mag rijden.

A	Brandbaar gas	voorbeeldstof LPG
B2	toxisch gas	voorbeeldstof Ammoniak
C3	zeer brandbare vloeistof	voorbeeldstof Hexaan
D3	toxische vloeistof	voorbeeldstof
D4	zeer toxische vloeistof	voorbeeldstof Fluorwaterstof

Transport gevaarlijke stoffen over het spoor

Wanneer wordt gesproken over incidenten met vervoer van gevaarlijke stoffen zijn de volgende scenario's denkbaar:

1. Scheur in tankwagon gevuld met LPG resulterend in een overdruk;
2. Tankwand van tankwagon gevuld met LPG begeeft het, resulterend in een BLEVE;
3. Lek in de tankwagon gevuld met ammoniak (brandbare vloeistof);
4. Falen van de tankwagon gevuld met ammoniak resulterend in uitstromen vloeistof;
5. Lek in de tankwagon gevuld met hexaan;
6. Scheur in tankwagon gevuld met hexaan resulterend in hevige brand;
7. Lek in de tankwagon gevuld met fluorwaterstof resulterend in vloeistofplas;
8. Scheur in tankwagon gevuld met fluorwaterstof resulterend in vloeistofplas.

5. Scenarioselectie

Transport gevaarlijke stoffen over het spoor

Het handboek IPO 08 van januari 2009 geeft voor aangegeven voorbeeldstoffen de volgende schade afstanden:

Worst Case Scenario	Voorbeeld stof	Letaal 100% meter	Gewond 1% letaal meter	effect
A brandbare gassen	LPG	140	330	Blêve
B2 Giftige gassen	Ammoniak	400	1250	Intoxicatie
C3 Zeer brandbare vloeistoffen	Hexaan	25	45	brand
D4 Zeer giftige vloeistoffen	Fluor waterstof	100	650	Intoxicatie

Most Credible Incident	Voorbeeld stof	Letaal 100% meter	Gewond 1% letaal meter	effect
A brandbare gassen	LPG	40	85	Overdruk
B2 Giftige gassen	Ammoniak	40	120	Intoxicatie
C3 Zeer brandbare vloeistoffen	Hexaan	0	0	n.v.t.
D4 Zeer giftige vloeistoffen	Fluor waterstof	20	80	Intoxicatie

Giftige vloeistoffen (D3) zijn hierin niet meegenomen omdat de zeer giftige vloeistoffen hierin maatgevend zijn.

Wij concentreren ons op 2 scenario's:

- **druk- en hittebelasting ten gevolgen van een Blêve;**
- **Intoxicatie**

5.1 Scenario Intoxicatie (spoor)

Kortdurende blootstelling aan toxische gassen of dampen in hoge concentraties veroorzaakt gezondheidsschade. Het letsel ontstaat kort na de blootstelling en wordt veroorzaakt door inademing van de stof. De ernst van de gevolgen varieert met de concentratie en de duur. Afhankelijk van de concentratie kan blootstelling voor de aanwezigen fataal zal zijn, ernstige gezondheidsschade veroorzaken of ernstige irritatie teweegbrengen.

Beschrijving scenario ongeval gevaarlijke stoffen (spoor, LT3)

Spoorongeval waarbij een spoorketelwagon met fluorwaterstof betrokken is, met een systeem-inhoud van 48 ton.

Beschouwd scenario (worst case):

De spoorketelwagon raakt lek door een scheur in de tank waardoor een vloeistofplas met toxische vloeistof ontstaat. Het scenario is doorgerekend met de aanname dat de verdampingssnelheid constant is. De veronderstelde bronsterkte bedraagt ongeveer 4 kg/s.

Het invloedsgebied is berekend op 650 meter. Het betreft hier de grens van de 1% letaliteitszone. Dat wil zeggen dat op 650 meter nog dodelijke slachtoffers (1% van aanwezige populatie) verwacht mogen worden. De 100% letaliteitszone ligt op ongeveer 100 meter.

5.2 Scenario Blêve (spoor)

Als gevolg van het door verhitting oplopen van de druk of mechanische beschadiging kan een reservoir bezwijken. Indien het vrijkomende gas direct ontstoken wordt vindt een zogeheten blêve plaats (Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion). Bij de verbranding van deze kokende brandbare vloeistof kan een vuurbol met een doorsnede van enige honderden meters verschijnen. Het is duidelijk dat dit gepaard gaat met een enorme stralingswarmte. De tijdsduur waarbinnen een zodanige blêve optreedt, is afhankelijk van de hittestraling en de vullingsgraad van het reservoir: Uit literatuur blijkt dat tussen het begin van een brand en een blêve 10 tot 30 minuten liggen.

De mogelijkheid bestaat verder dat bij het bezwijken van het reservoir delen daarvan worden weggeslingerd. Hierbij kan tot op honderden meters schade en gevaar ontstaan. Tankdelen worden soms door de lucht verplaatst en in andere gevallen over de grond weggeslingerd. Over de richting waarin en de afstand waarover de brokstukken zich verplaatsen is niets te voorspellen. In de praktijk zijn afstanden tot 800 m waargenomen.

De schade ten gevolge van een blêve wordt voor het grootste deel bepaald door de optredende warmtestraling. Dit effect domineert de gevolgen van de optredende overdrukken. Binnen de vuurbol wordt 100% letaliteit verondersteld.

5.3 Overzicht scenario's

Wij concentreren ons (ook gezien de afstanden naar de bebouwing) op de volgende scenario's :

Risico	Scenario	100% (meter)	1% (meter)
Spoor Groningen – Zwolle	Intoxicatie	100	650
	Blêve	140	330

6. Risico's en maatregelen spoor (Blêve)

6.1 Algemeen

Omdat het invloedsgebied van het spoor over het plangebied valt, dient het spoor beschouwd te worden in dit advies.

6.2 Maatgevend scenario

Bij incidenten op het spoor wordt een blêve als het maatgevende scenario beschouwd. Een blêve is een zeer krachtige explosie die gepaard gaat met een enorme vuurbal als gevolg van het bezwijken van een tank.

6.3 Zelfredzaamheid

In deze paragraaf wordt beschreven in welke mate aanwezige personen in staat zijn om zichzelf in veiligheid te brengen en in hoeverre hun zelfredzaamheid wordt bevorderd door reeds getroffen maatregelen.

Van personen die zich in het invloedsgebied bevinden moet worden aangenomen dat zijn allen komen te overlijden indien zich het maatgevend scenario zich voordoet. Daarbij maakt het niet uit of men zich binnen- of buitenshuis bevindt.

Binnen het invloedsgebied zijn diverse objecten aanwezig. Wanneer er sprake is van een dreigend incident dienen aanwezige personen te vluchten. Schuilen is op deze korte afstand geen effectieve strategie. Mocht zich een ernstig incident voordoen met LPG, waarbij er geen tijd is om te vluchten dan zullen de hier aanwezige personen allen komen te overlijden.

6.4 Bestrijdbaarheid

De gemeente Midden Drenthe beschikt over drie brandweerposten, waar vandaan de brandweer kan uitrukken naar incidenten. Het betreft de posten in Beilen, Westerbork en Smilde.

Materieel

De brandweerposten zijn voldoende toegerust om een eerste inzet te plegen. Er is onder meer materieel aanwezig op elke tankautospuit (standaard uitrukvoertuig) om een tankwagon te koelen.

Opkomsttijden

Binnen Drenthe is de opkomsttijd vastgesteld op: zo snel als mogelijk en in 80% van de uitrukken binnen de 15 minuten. De bereikbaarheid is erg afhankelijk van de locatie van het ongeval en de beschikbare infrastructuur.

Bluswater

Voor het koelen van een tankwagon (bij een dreigende blêve) zijn grote hoeveelheden water nodig. Bij het spoor is echter geen bluswater voorhanden.

Note: plannen zijn ver gevorderd om in de nabije toekomst geen bluswater te onttrekken via brandkranen maar levering via tankwagens te realiseren.

6.5 Te adviseren maatregelen

Uitgaande van de huidige situatie zijn de volgende maatregelen te adviseren:

Planologische maatregelen:

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Milieuvergunningstechnische maatregelen:

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Overige maatregelen (bijv. bouwkundig):

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding:

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter informatieverstrekking aan burger en ondernemer:

De gemeente Midden Drenthe doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte zijn, is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. Het is daarom aan te raden om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers.

7 Risico's en maatregelen bij het spoor (intoxicatie)

7.1 Algemeen

Omdat het invloedsgebied van het spoor over het plangebied valt, dient het spoor beschouwd te worden in dit advies.

7.2 Maatgevend scenario

Bij incidenten op het spoor wordt het ontstaan van toxische verbrandingsgassen als een van de maatgevende scenario's beschouwd.

7.3 Zelfredzaamheid

Van personen die zich in het invloedsgebied bevinden, kan worden aangenomen dat binnen blijven afdoende bescherming biedt. Beilen heeft twee sirenepalen die de bevolking kan waarschuwen binnen te blijven.

Noot: De gemiddelde windsnelheid in Nederland bedraagt 5 meter per seconde. Een wolk met giftig gas is dan in 5 minuten op 1500 meter van de ongeval locatie. De giftigheid, de hoeveelheid gas, de uitgangsconcentratie en de blootstellingstijd bepalen de afstand waarover het gas doden en gewonden veroorzaakt.

7.4 Bestrijdbaarheid

De gemeente Midden Drenthe beschikt over drie brandweerposten, waar vandaan de brandweer kan uitrukken naar incidenten. Het betreft de posten in Beilen, Westerbork en Smilde.

Materieel

De brandweerposten zijn voldoende toegerust om een eerste inzet te plegen.

Opkomsttijden

Binnen Drenthe is de opkomsttijd vastgesteld op: zo snel als mogelijk en in 80% van de uitrukken binnen de 15 minuten. De bereikbaarheid is erg afhankelijk van de locatie van het ongeval en de beschikbare infrastructuur.

Bluswater

Bij de bestrijding van een dergelijk incident wordt vaak schuim toegepast wat in dit geval uit Assen of Hogeveen moet worden gebracht. De eerste inzet zou met het bluswater uit de tankautospuiter kunnen geschieden. Na gebruik van het water van de tankwagens zal over gegaan moeten worden op water uit een brandkraan die, in dit geval, niet voorhanden is.

Note: plannen zijn ver gevorderd om in de nabije toekomst geen bluswater te onttrekken via brandkranen maar levering via tankwagens te realiseren. Omdat men hier uitgaat van een debiet van maximaal 30m³ / uur zal voor brandbestrijding een alternatieve bluswatervoorziening moeten worden gerealiseerd, waarschijnlijk via grootwatertransport.

7.5 Te adviseren maatregelen

Planologische maatregelen:

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Milieuvergunningstechnische maatregelen:

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Overige maatregelen (bijv. bouwkundig):

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter voorbereiding op hulpverlening en rampenbestrijding:

Er zijn geen te adviseren maatregelen.

Maatregelen ter informatieverstrekking aan burger en ondernemer:

De gemeente Midden Drenthe doet op dit moment niet actief aan risicocommunicatie. Toch zijn er risicobronnen in de omgeving aanwezig die in het geval van een ernstige calamiteit een grote impact op de omgeving kunnen hebben. Omdat het risico's betreft waar de meeste burgers en ondernemers niet van op de hoogte zijn, is men ook niet bekend met de mogelijkheden voor zelfredzaamheid. Het is daarom aan te raden om beleid op te stellen ten aanzien van actieve risicocommunicatie voor burgers en ondernemers.

8 Tot slot

In de huidige maatschappij zijn risico's ten aanzien van het transport van gevaarlijke stoffen onvermijdelijk. Het is daarom van belang dat bestuurders op de hoogte zijn van de aanwezige risico's in hun gemeente en bewust afwegen welke risico's wel en welke niet acceptabel zijn.

Zelf wanneer de veiligheid zo veel mogelijk geoptimaliseerd is, kan er een zwaar ongeval of een ramp plaatsvinden. Het is daarom belangrijk alle betrokken partijen zich bewust zijn van dit restryco en de mogelijke effecten van een ernstige calamiteit.

Bijlage 3, Koekoeksbloemlaan 1 te Beilen

